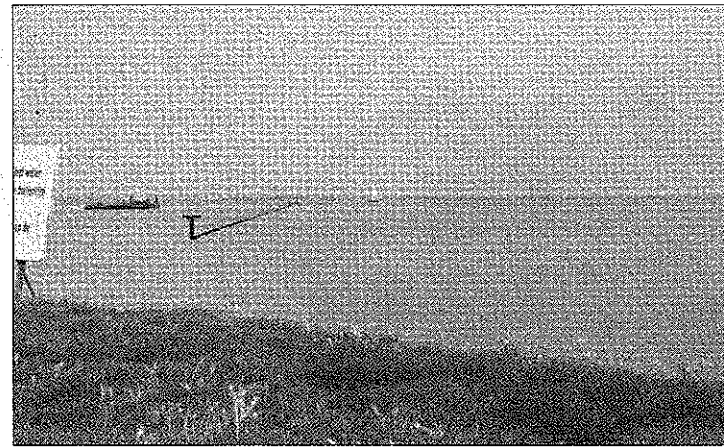

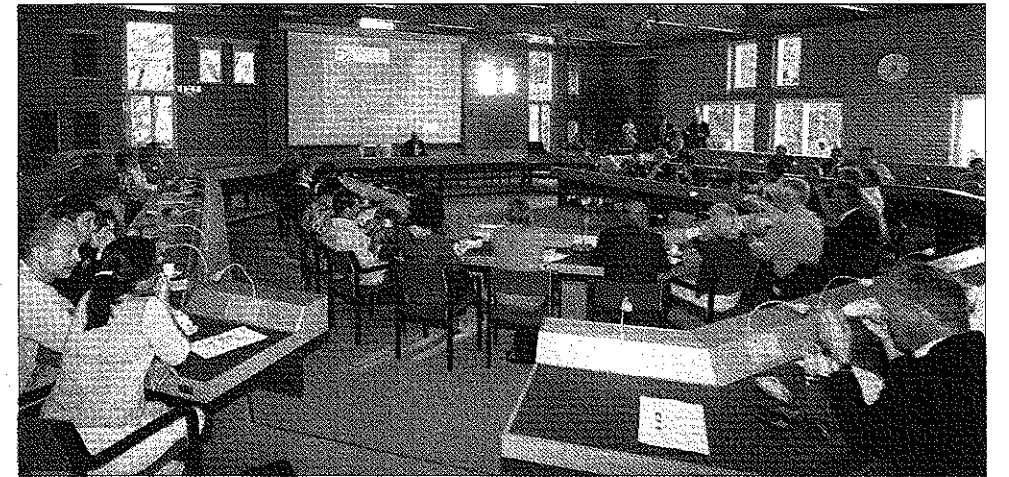
Drie weken geleden werd het slibscherm geplaatst in het water achter de Zeedijk.

Tegen het dijktafblad is een informatiebord geplaatst.

In het water van het Markermeer bij Warder is een scherm geplaatst om onderzoek te verrichten naar slibbeheersing.

De informatiebijeenkomst vond plaats in het voormalige HHNK-gebouw te Edam.

Woensdagavond organiseerde het Intergemeentelijk Samenwerkingsorgaan Waterland (ISW) een informatiebijeenkomst voor raads- en commissieleden van de aangesloten gemeenten. Deze bijeenkomst vond plaats in de grote vergaderzaal van het voormalige HHNK-gebouw aan de Schepenmakersdijk. Onder aanvoering van dagvoorzitter Dorus Luyckx (weth. Edam-Volendam) verzorgden drie gastsprekers een inleiding over de verschillende belangen en ontwerpen met betrekking tot het Markermeer-IJmeer. Dat waren de gastsprekers **Roelof Balk** (directeur Werkmaatschappij Markermeer-IJmeer), **Luzette Wagenaar-Kroon** (wethouder Drechterland en lid van het VNG-bestuur) en **Michiel Ruis**, programmadirecteur RRAAM (Rijk-Regioprogramma Amsterdam-Almere-Markermeer).

Er was veel belangstelling voor deze informatieavond. Diverse burgemeesters, wethouders en raadsleden van de omliggende gemeenten waren present. Op deze avond werd uitleg gegeven over de plannen die in de toekomst uitgevoerd dienen te worden in onze naaste omgeving en met name het Markermeer en IJmeer. Ook voor de gemeente Edam-Volendam zijn deze toekomstplannen van groot belang. Want wat gaat er met het Markermeer gebeuren? Hoe komt ons uitzicht er vanaf de dijk uit te zien? Welke ecologische maatregelen worden er genomen? Worden er delen van het Markermeer of IJmeer bestemd voor inpoldering of aanleg van eilandjes? Wat zijn de financiële consequenties?

Vraagstukken die aan de orde kwamen op deze avond waren:

- Welke gevolgen heeft het Deltaprogramma voor de landbouwgronden landinwaarts?
- Wat betekent RRAAM voor de ruimtelijke ontwikkelingen in Waterland?
- Kunnen er nog wel recreatieve ontwikkelingen plaats vinden?
- Hoe zit het met de zoetwatervoorziening?
- Is er voldoende water voor de landbouw?

Edam-Volendam moet *alert* zijn op plannen voor het Marker- en IJmeer

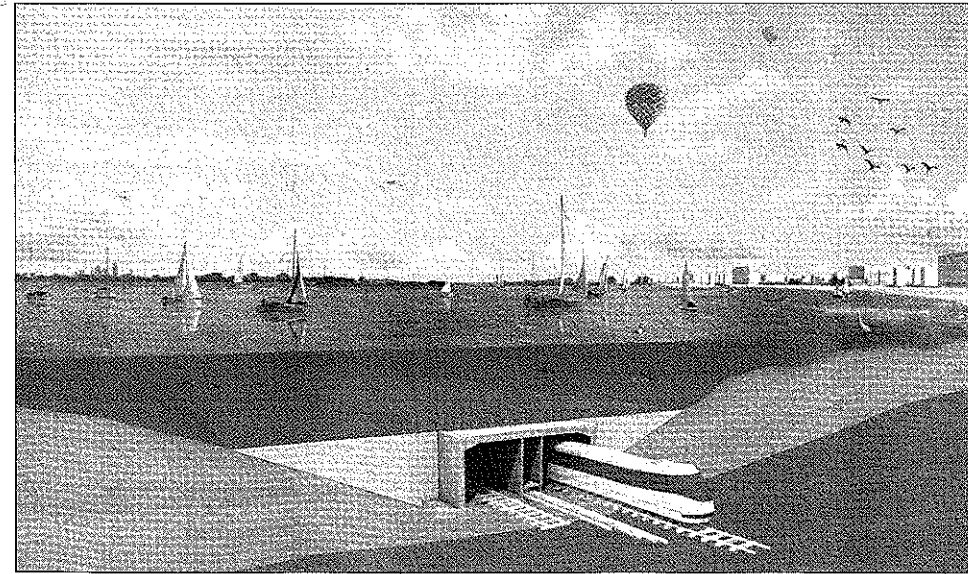

Artist impressie van de brug voor de RegioMetro van Movares.

dat een metro een betere oplossing is dan een trein, die in de oorspronkelijke plannen was opgenomen. In de voorstellen zitten twee ontwerpen voor een brug en twee verschillende tunnelopties. Of de aanleg van een IJmeerverbinding in de toekomst mogelijk is, zal eind 2012 blijken als het kabinet een voorkeursbesluit neemt. Naast een IJmeerverbinding werkt het kabinet ook een alternatief via de bestaande Hollandse Brug uit. Voorwaarde is dat de IJmeerverbinding dagelijks minimaal 40.000 reizigers moet kunnen vervoeren en het moet een directe verbinding zijn van station Amsterdam-Zuid naar Almere, met IJburg en Almere Pampus als essentiële stops en een overstap op de Flevolijn. Ook dienen de plannen te voorzien in de woningbouwopgave aan de westkant van Almere (25.000 tot 30.000 woningen).

Hoogspanningleiding

Tevens zal in de toekomst een nieuwe 380 KV leiding (hoogspanning) aangelegd moeten worden. Dit wordt een hoofdnet dat loopt van Delfzijl tot Rotterdam. De aanleg is nodig om de energievoorziening op peil te kunnen houden. Voor twee varianten is er de voorkeur, namelijk de palen leiding door het IJmeer of over de polder. De ambitie is er voor het kabinet om hierover nog dit jaar een besluit te nemen. De 380 KV leiding zal na de aanleg ook het uitzicht bepalen over het IJmeer voor de Waterlandse gemeenten. Wat betreft de IJmeerverbinding gaat de voorkeur in onze regio uit naar een tunnelverbinding omdat bruggen (tot 30 meter hoogte) en eilandjes het uitzicht en de waterkwaliteit aantasten. De kosten voor een tunnel zullen 300 tot 700 miljoen Euro meer zijn.

De M55-IJmeerlijn van 20 km lengte waarvan 9 km tunnel (Mott MacDonald).

Ook werd er een vraag gesteld waarom er geen autoverbinding komt tussen Almere en Amsterdam. Deze mogelijkheid wordt nog onderzocht, maar gezien de gigantische bedragen die ermee gemoeid zijn, zal de voorkeur uitgaan naar een metro/tramverbinding.

IJsselmeergebied een zoetwaterbuffer

De tweede spreker was Luzette Wagenaar-Kroon die uitleg gaf over het Deltaprogramma dat in opdracht van minister Veerman is opgesteld. Het IJsselmeergebied is van groot belang voor de zoetwatervoorziening. Een Nationaal Waterplan is opgesteld. Om het waterpeil te combineren zijn er wel mogelijkheden. Niets doen is geen optie. "We staan voor een nationale opgave. De veiligheid staat voorop en met de zoetwatervoorziening hebben

we in sommige delen van Nederland te maken met tekorten. Dat vereist oplossingen. Zoet water is voor iedereen een recht. Het drinkwater wordt goedkoop aangeboden. Maar de levering van zoet water voor de akkerbouw moet dat in stand blijven of dienen we maatregelen te nemen. In 2014 dient over de breed gedragen voorkeursstrategie voor peilbeheer een beslissing te worden genomen. Op lange termijn zal er een uitvoeringsprogramma op hoofdlijnen moeten komen. De ambitie is een leefbaar IJsselmeergebied. De opgaven zijn: ecologie, veiligheid, zoet water en ruimtelijke kwaliteit", stelde Luzette. Het Deltaprogramma voor het IJsselmeer behelst 6 Provincies, 8 Waterschappen, 500 km dijken, 2000 km² water, invoer van drinkwater (in Andijk), 45 gemeenten en 1,5 miljoen mensen hebben hun drinkwater uit het IJsselmeer.

Om de zoetwaterbuffer uit te breiden, dat betekent ook een stijging van het waterpeil. Er zijn vier 'hoeken' met speelvelden met verschillende varianten en waterpeilen tot een stijging tot 1.50 m. "Gemeenten dienen meer actief te zijn en een input te geven en niet afwachtend te zijn. Ook organisaties als de VBIJ, milieu- en natuurbeweging zullen actief mee moeten denken. Het dient een maatschappelijke discussie te zijn", gaf Luzette Wagenaar-Kroon de aanwezigen mee. Hierbij werd opgemerkt dat het Markergebied een minder grote buffer kan hebben. Een kleine peilstijging kan al grote gevolgen hebben voor de Waterlandse gemeenten. De grote voorraden voor de zoetwaterbuffer zullen gezocht moeten worden in het IJsselmeer.

Toekomstbestendig Ecologisch Systeem Markermeer/IJmeer

De laatste spreker was Roelof Balk, directeur Werkmaatschappij Markermeer-IJmeer. Hij benadrukte dat dit een uniek gebied is met grote kwaliteit. Internationaal Vogelgebied Natura 2000, het grootste zoetwatergebied onder de Poolgrens. In het Markermeer zijn er problemen met rondwervend slib dat van nature in het water zit. Hierdoor is de omvang van de hoeveelheid driehoeksmosselen sterk verminderd. Roelof Balk: "De balans is eruit. De vogels hebben het moeilijker in dit gebied. Het plan is om het ecologisch systeem te verbeteren. Doelen zijn: helder en troebel water, slibbeheersing, land- en waterovergangen en ontwikkelingsbestendig. Maatregelen die nodig zijn om dit voor elkaar te krijgen zijn de aanleg van meer voerovers, rietlanden en een oermoeras nabij Lelystad versterken de relatie van het IJmeer en Markermeer met Waterland, het Vechtplassengebied en de Oostvaardersplassen en de aanleg van een lepelaareiland (bij Almere). Het plan is aangeboden aan het Rijk en de kosten zijn geraamd om € 850 miljoen. In oktober zal een optimalisatie-rapport uitkomen. Door synergie toe te passen en kansen te benutten kunnen de kosten gedrukt worden. Zo zijn zandconcessies een belangrijk onderdeel en essentieel een van de sleutels in het verhaal, zowel financieel als ecologisch. Het traject is nog lang niet gelopen. We blijven

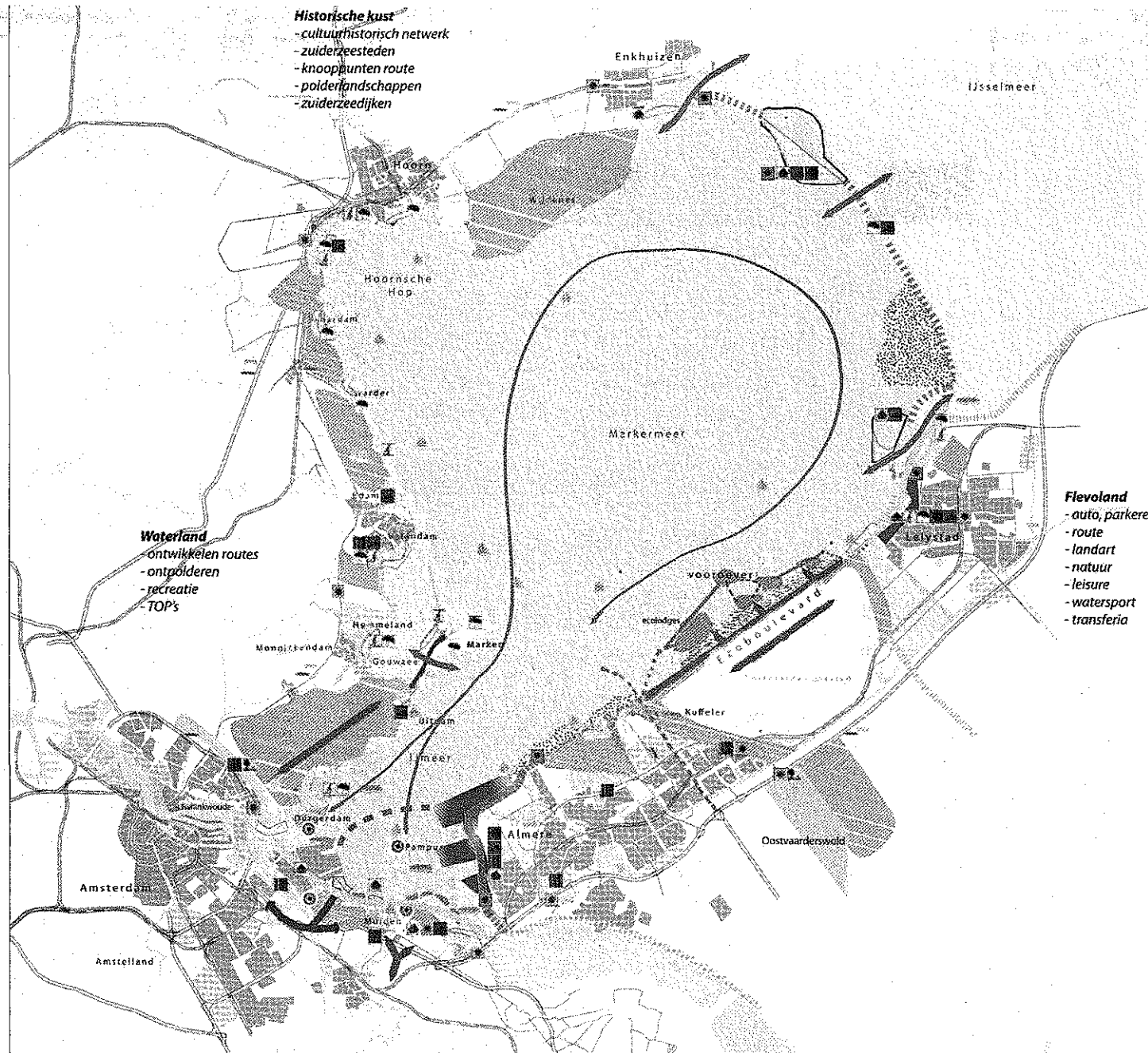
- Krijgen we met beperkingen te maken door de ecologische maatregelen van WMIJ?

In december 2012 volgt beslissing over IJmeer-verbinding

Michiel Ruis (RRAAM programma-directeur) was de eerste spreker. De noordelijke Randstad kan in de komende 20 tot 30 jaar uitgroeien tot een duurzame, internationaal concurrerende Europese topregio. Om dat te bereiken zijn investeringen nodig in moderne woon- en werklocaties, goede bereikbaarheid en mogelijkheden voor recreatie en natuur. Er is sprake van een drievoudige opgave: de groei van Almere met 60.000 woningen, een verbetering van de bereikbaarheid van de Noordelijke Randstad en een kwaliteitsverbetering van het IJmeer en Markermeer. Ondanks de crisis zullen in de komende decennia veel nieuwe woningen nodig zijn in de noordelijke Randstad. Een deel van deze woningen kan binnen de bestaande steden worden gebouwd, bijvoorbeeld in Amsterdam, Utrecht en de Haarlemmermeer. Maar er zullen ook nieuwe bouwlocaties nodig zijn om de vraag uit Noord-Holland en Utrecht op te kunnen vangen. Om waardevolle groengebieden in de Randstad te ontzien en ruimte te houden voor de ontwikkeling van Schiphol, is ervoor gekozen een groot deel van de bouwopgave te concentreren in Almere. De woningen en bijbehorende infrastructuur zullen in stappen worden gerealiseerd, reagerend op de behoefte op de woningmarkt en de mobiliteit. Er wordt de komende jaren flink geïnvesteerd in de uitbreiding van de wegcapaciteit (A6/A1/A9) en het spoor.

Verbinding kan goedkoper

Drie (inter)nationale consortia presenteren voorstellen waarin de aanleg van de IJmeerverbinding tussen Almere en Amsterdam veel goedkoper is dan oorspronkelijk was geraamd. Het oorspronkelijke bedrag (€ 4,5 miljard voor een brug en € 5,6 miljard voor een tunnel wordt in de voorstellen met circa 2 miljard gereduceerd. Alle drie de consortia geven aan

- Zone**
- gematigd intensieve zone
 - gematigd intensieve zone Noord-Hollandse kust
 - intensieve zone
 - exensieve zone
 - kleine watersport
 - oeverrecreatie/strand
 - nieuwe eilanden
- KNOOPPUNTEN**
- intensief knooppunt stadsrecreatie
 - intensief knooppunt leisure
 - intensief knooppunt verblijfsrecreatie
 - knooppunt vaarrecreatie evt. sub. knooppunt bruine vloot en chartervaart
 - knooppunt kleine watersport
 - knooppunt oeverrecreatie
 - knooppunt landrecreatie
 - toeristisch overstappunt (TOP) land
 - toeristisch overstappunt (TOP) water
- SCHAKELS**
- vaarroutes
 - nieuwe (kleinschalige) vaarbestemmingen
 - verbindingen wandelen en fietsen
 - verbindingen openbaar vervoer (land en water)
 - verbindingen autoverkeer - ontsluitingen
 - forten / Stelling van Amsterdam
 - ecotoerisme
 - vaargebied
 - stadsfront aan het water
 - OV Saal

Ontwerpbeeld Recreatie & Toerisme 2030. Voorkeursalternatief Markermeer - IJmeer.

KLADBLOK

Zwaluwengeluk

Een Pools spreekwoord zegt: "het is een gelukkig huis, waar zwaluwen wonen" (Gdzie jaskulki sont, jest szczesliwy dom). Drie jaar geleden konden we niet toestaan dat zwaluwen zich in onze schuur vestigden. Die ging in de nacht en als we weg waren dicht. Later heb ik uit schuldgevoel met een gatenzaag nog grote gaten in de dakopstand gemaakt, maar dat werkte niet.

Vorig jaar hebben ze zich voor het eerst in de nok van het dak boven onze waranda gevestigd. Een mooi halfrond nest tegen het huis aan. Vijf jongen waren het resultaat. Omdat het nest precies boven de voordeur zat, moesten we een afdakje boven de deur timmeren vanwege al die 'zegen' van boven. Zwaluwen zijn best pro-

per. De ouders namen de eerste dagen, na het voeren, de uitwerpselen mee terug. Nadat de jongen echter groot genoeg waren, begonnen die hun achterste over de rand van het nest te hangen en dan is een afdakje wel handig.

Of zwaluwen zich nu vestigen bij een 'gelukkig' huis of dat je gelukkig wordt van zwaluwen bij je huis, vermeldt het spreekwoord niet. Wij werden er in ieder geval gelukkiger van. Het was een plezier om die nijvere beestjes aan het werk te zien. Het nest dat ze vorig jaar hadden gemaakt, had de winter niet overleefd. Dit jaar begonnen ze dus weer van voren af aan. Het duurt wel een paar weken voor zo'n nest klaar is. Ze voeren kleine klontjes klei aan en metselen om zo te zeggen met de bek. Ze beginnen met de onderkant van het nest en bouwen dat steeds wijder lopend naar boven uit. Af en toe rusten ze even uit. Een van hun favoriete plekjes was het raamluik en dan zaten ze soms niet meer dan een meter bij je vandaan. We hebben er prachtige foto's van gemaakt. Als we gingen eten zaten ze vaak op dat plekje en kwetterden er in hun zwaluwentaaltje op los alsof ze deel uitmaakten van het gezelschap. Dit jaar hadden ze een nest met vier jongen.

De vliegkunst van zwaluwen is onovertroffen. Ze komen met grote snelheid aanvliegen en parkeren toch met schijnbaar gemak op de rand van het nest. Het mooiste vliegwerk was te zien als ze hun terroir onder het dak boven de waranda tegen andere zwaluwen verdedigden. Met acrobatische achtervolgingsvluchten verjoegen ze de grensoverschrijders net zo lang tot die het opgaven. De snelheid en wendbaarheid die ze daarbij laten zien, leverden een fantastisch schouwspel op. Bij zwaluwen gaat eigenlijk alles vlug. Ze bouwen in een paar weken een huis. Een paar weken verder zijn er jongen en weer een paar weken verder verlaten die op eigen wieken het ouderlijk nest. Dat gaat stukken vlugger dan in de mensenwereld. Het meest verbazende is de snelheid waarmee de jongen groeien. In een paar weken tijd groeien ze tot een volwassen omvang. Alleen de staart is nog wat korter. Terwijl ze nog in het nest verblijven, zie je ze al hun vleugels oefenen. Een paar dagen daarna staan ze al op de rand van het nest en beginnen ze aan hun eerste vliegtochtje van een paar meter. Die eindigden nogal eens op een van de terrasstoelen. Soms wisten ze dan niet goed hoe het ver-

der moest en duurde het even voor ze op het idee kwamen om terug naar het nest te vliegen. Na een paar dagen zijn het echter volleeerde vliegers. Terwijl ze al hun energie stoppen in het onder de knie krijgen van het vliegen, keren ze regelmatig terug naar het nest. Daar sperren ze de mond wijd open om zich door de ouders te laten voeren. Dit jaar was er sprake van dubbel geluk. Nadat de jongen waren uitgevlogen, bleven de ouders regelmatig het nest bezoeken en poetsen. Half augustus bleek ineens dat ze nog een liefdesbaby hadden geproduceerd. Geen jong dat moest concurreren met zijn tegelijk uit het ei gekropen broers en zussen, maar het rijk alleen had en alle aandacht van zijn ouders kreeg. Een echt verwend jong. Geen ouders met allerlei hobby's, sociale contacten en arbeidsverplichtingen. Ze waren 24 uur per dag samen bezig met hun taak om hem klaar te maken voor de grote trek naar het zuiden. Daar begint voor zwaluwen de grote lange vakantie. Een volgend leven als zwaluw is een overweging waard. Al was het alleen maar om zo te kunnen vliegen. Peter Louter

Provincie presenteert Waterlands project tijdens Innovatie-estafette

De provincie Noord-Holland brengt het gebiedsontwikkelingsproject 'Pilot Waterland' voor het voetlicht tijdens de landelijke Innovatie-estafette op 4 oktober a.s. De provincie ziet in Waterland goede kansen voor kwalitatieve kleinschalige woningbouw.

Waterland ligt in de Rijksbufferzone Amsterdam-Purmerend. Normaliter is in een rijksbufferzone bouwen buiten bestaand bebouwd gebied niet toegestaan. Binnen de Pilot Waterland is wel ruimte voor 875 nieuwe woningen: 740 bij Volendam, 35 op Marken en 100 woningen elders in het gebied.

Ruimtelijke kwaliteit

Voorwaarde voor de bouwplannen is dat ze passen bij het unieke karakter van Waterland en de ruimtelijke kwaliteit in het gebied verbeteren. Omdat de woningen ook financieel bijdragen aan de recrea-

met elkaar in gesprek. Essentieel is dat we dat blijven doen", stelde Roelof Balk. Wat betreft de slibproblematiek waren er namens de Waterlandse gemeenten wel vragen. "De Gouwzee is pikdonker afgesloten in het gebied door de Bukdijk en de Markermeerdijk. Wij hebben hier te maken met slibproblematiek en dat is meer een gevolg van "0" aan onderhoud. Er is jarenlang niks aan gedaan". Dat moest Dhr. Balk beamen. Omdat de Markerwaard ingepolderd zou gaan worden en dit nu definitief niet doorgaat, is er een inhaalslag gaande aan achterstallig onderhoud. Ook zijn de Waterlandse gemeenten fel tegen buitendijkse bebouwing bij Almere. Namens het ISW wordt hier geen positief signaal afgegeven. Een onderdeel van het plan Toekomstbestendig Ecologisch Stelsel Markermeer-IJmeer is de proefopstelling van een slibscherm bij de gemeente Zeevang enkele weken geleden. De resultaten uit dit project worden gebruikt als input voor de Werkmaatschappij Markermeer-IJmeer.

Tijdschema Programma's IJsselmeergebied

De reeds omschreven plannen zijn naast het programma in het IJsselmeergebied. Het tijdschema voor de dijkversterkingen in onze omgeving is als volgt:

- Hoorn-Edam (HHNK), planvorming 2008-2012, besluitvoering in 2012 en uitvoer vanaf 2012.
- Edam-Amsterdam (HHNK), planvorming 2008-2012, besluitvorming 2012 en uitvoer vanaf 2012.
- Versterking omringkade Marken, besluitvorming in 2011 en uitvoer 2012-2016.
- Deltaprogramma (IJsselmeergebied, Zoetwater, Veiligheid), planvorming 2010-2014, besluitvorming in 2015 en vanaf 2015 de uitvoering.
- RRAAM: Werkmaatschappij Markermeer IJmeer, Werkmij. Amsterdam-Almere en Besluitvorming Rijksstructuurvisie, planvorming 2010-2012 (2014), tussenbesluit 2012, definitief 2014. Indien "go" vanaf 2015 uitvoer.
- Andere regionale projecten zijn: Natuurboulevard, Windmolenpark Urk en Wieringermeer en de 380 KV lijn.

tieve en groenvoorzieningen in het gebied, worden zo twee vliegen in één klap geslagen.

"De provincie wil aan de status van de rijksbufferzones niets veranderen. We hebben nu één uitzondering gemaakt voor Waterland en het gaat echt om een pilot. Tijdens de evaluatie gaan we bepalen of die meerwaarde voor het gebied heeft gehad", aldus verantwoordelijk gedeputeerde Talsma.

Innovatie-estafette

De Innovatie-estafette is een initiatief van het ministerie van Infrastructuur en Milieu, met als doel de samenwerking van bedrijfsleven, overheden en kennisinstellingen rond innovatie te stimuleren. Dit jaar is de estafette op 4 oktober in de Van Nelle OntwerpFabriek in Rotterdam. De organisator, de Club van Maarssen, verwacht meer dan 1600 mensen. Meer informatie staat op www.clubvanmaarsen.org/innovatie-estafette.